

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobkyně: E. N., narozena dne X,
státní příslušnice Ruské federace,
hlášena k pobytu v X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2018, čj. OAM-97/LE-B01-ZA04-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně podanou žalobou napadá shora označené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou rodinné spory a ztráta zázemí v zemi původu. Z neúspěšného jednání se zastupitelským úřadem své vlasti žalobkyně dovodila, že země

původu o ní nejví zájem. Žalovaný neshledal splnění podmínek dle § 12 zákona o azylu pro udělení azylu. V průběhu řízení nevyšlo najevo, že se stala terčem adresného zájmu státních orgánů své vlasti či jiných skupin, které by byly ve své činnosti těmito státními orgány podporovány. Žalobkyně se v zemi původu měla potýkat pouze se soukromými rodinnými problémy. Neuvedla přitom nic, z čehož by vyplývalo, že její rodinní příslušníci se vůči ní dopouštěli jednání, z něž by mohla mít opodstatněnou obavu z pronásledování. Intenzita a četnost tohoto jednání nedosahovaly úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalobkyně má možnost obrátit se v případě nelegálního jednání vůči ní na bezpečnostní orgány své vlasti. V průběhu řízení vypověděla, že v zemi původu nikdy neměla potíže se státními orgány, což potvrzují i četné zahraniční cesty, z nichž se vždy vrátila do země původu, aniž by v zahraničí žádala o udělení mezinárodní ochrany. V rámci řízení o vyhoštění z území České republiky v dubnu 2018 tvrdila, že jí nic nebrání v návratu do Ruska. Neposkytnutí pomoci při vydání nového cestovního dokladu ze strany ruských orgánů nepředstavuje azylově relevantní obavu z pronásledování.

2. Žalobkyně nesplnila ani podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 13 zákona o azylu. Rodinná, sociální ani ekonomická situace, stejně jako zdravotní stav žalobkyně neodůvodňují udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla skutečnosti, které by mohly nasvědčovat možnosti vzniku skutečného nebezpečí vážné újmy podle citovaného ustanovení. Vyjma rodinných potíží žádné jiné problémy v zemi původu neměla. Má objektivně možnost využít vnitřního přesídlení či se obrátit na příslušné státní orgány o pomoc. Ze zjištění správních orgánů plyne, že žalobkyně nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku. Konstatovala, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), § 14a zákona o azylu, neboť žalobkyně naplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany s ohledem na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“), protože se v zemi původu nemá kam vrátit, čímž jí hrozí podstatné zhoršení její situace.
4. Žalobkyně s odkazem na § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu zdůraznila, že v případě nuceného návratu do země původu by neměla kde bydlet, protože její rodina ji vykázala, a skončila by jako bezdomovec. Tím by byla vystavena ponižujícímu a nelidskému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy. Tuto skutečnost žalovaný vůbec nevzal v potaz. Žalobkyně nemá v Rusku žádné zázemí, majetek a musela by žít na ulici v nehumánních podmínkách. Naproti tomu v České republice žije její dcera, s níž udržuje pravidelný kontakt. V této souvislosti žalobkyně vytkla žalovanému porušení § 2 správního řádu.
5. Žalobkyně odmítla výklad čl. 3 Úmluvy žalovaným (strana 6 napadeného rozhodnutí) ve vztahu k udělení doplňkové ochrany. Má za to, že citovaný článek obsahuje tři různá zakázaná jednání, mezi nimiž je nutné rozlišovat. Trest představuje institucionalizovanou formu trestání, jež je upravena vnitrostátními právními předpisy a vykonává se po odsouzení. Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 25. 3. 1993, Costello-Roberts proti Spojenému království č. 13134/87 (dále jen „Costello-Roberts“) týkající se fyzického trestání, z něž žalovaný dle žalobkyně ve věci vycházel, odlišil jen jakékoliv trestání od trestání, které je nelidské a ponižující. Výklad žalovaného,

že čl. 3 Úmluvy lze aplikovat, jen pokud ponížení a pokoření spojené s trestem dosáhne mimořádného stupně úrovně, je mylný a nemá oporu v judikatuře ESLP. Z citovaného případu plyne jen to, že aby fyzický trest žáků ve škole byl porušením čl. 3 Úmluvy, musí dosáhnout určitého stupně závažnosti. Žalovaný tedy dospěl k chybnému závěru, jestliže uvedl, že jakékoliv zacházení musí dosáhnout mimořádné úrovně, aby bylo možné shledat porušení čl. 3 Úmluvy. Žalobkyně shrnula, že podle konstantní judikatury ESLP zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy musí dosáhnout naopak minimální úrovně závažnosti, jež se posuzuje na základě všech okolností (viz např. rozsudek ESLP ze dne 7. 7. 1989, Soering proti Spojenému království, č. 14038/88, dále jen „Soering“, bod 100). Správnost výkladu žalobkyně potvrzuje bod 32 rozsudku Costello-Roberts.

6. Žalobkyně závěrem zopakovala, že v případě návratu do země původu bude vystavena ponižujícímu a nelidskému zacházení, neboť tam nemá žádné zázemí, nevlastní majetek a musela by žít na ulici v nedůstojných a nehumánních podmínkách. Žalovaný tak porušil § 2 a § 3 správního řádu.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že popírá oprávněnost námitek žalobkyně, neboť neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, na poskytnutí údajů k podané žádosti, protokol o pohovoru a napadené rozhodnutí. Žalovaný trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, případ žalobkyně posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, opatřil si potřebné podklady. Nezjistil však žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a či § 14b zákona o azylu.

Posouzení žalobních bodů

8. Soud ověřil, že žaloba ze dne 4. 9. 2018 byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 25. 5. 2018 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 4. 6. 2018 v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedla žalobkyně jako důvod žádosti skutečnost, že země původu ji nepotřebuje. Dne 19. 3. 2018 se obrátila na zastupitelský úřad Ruské federace, neboť jí byl odcizen cestovní doklad. Žalobkyně byla vyzvána, aby přinesla čtyři fotografie, zaplatila poplatky a přivedla tři svědky, ruské občany, kteří potvrdí ztrátu pasu. Když žalobkyně sdělila, že svědky ani peníze nemá, byla vyzvána, aby přišla, až je bude mít. Zastupitelský úřad jí tedy nijak nepomohl. Dalším důvodem žádosti byla skutečnost, že se jí zřekla její rodina. Když se naposledy vrátila do místa svého bydliště v Rusku, její rodina vyměnila zámek v bytě a odmítla ji vpustit dovnitř. Žalobkyně se hlásí k ruské národnosti, křesťanství (pravoslaví) a je bez politického přesvědčení. Na území České republiky vstoupila 15. 5. 2018. Přicestovala autobusem přes Bělorusko a Polsko. V České republice pobývala krátce asi v roce 2014 a od 28. 12. 2017 do 17. 4. 2018.
10. Dne 9. 8. 2018 byl se žalobkyní proveden pohovor k žádosti v ruském jazyce za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Z protokolu o pohovoru plyne, že dosud bydlela v bytě se svými rodiči a pracovala jako ekonomka. Poprvé přicestovala do České republiky v roce 2014, navštívila svou dceru a na základě turistického víza zde pobývala asi 7 dní. Z Ruska odjela naposledy v květnu 2018, a to kvůli rodinné situaci. Dcera žalobkyně

v České republice pobývá na základě studentského víza a studuje na univerzitě. O azyl žádá kvůli tomu, že stát ji nechal na holičkách, bere to tak, že vlast se jí zřekla. V Praze žalobkyni okradli. Obrátila se proto na policii, která ji poslala na konzulát. Tam jí bylo řečeno, že za služby musí zaplatit. Peníze neměla, tak za ní doslova zavřeli dveře. Na své problémy tedy zůstala sama. Následně se obrátila na svou dceru. Rodinná situace, která byla důvodem žádosti o azyl, stále trvá. Žalobkyně jí nepopsala, neboť o ní již dříve detailně vypovídala. Nyní udržuje kontakt jen se svou dcerou. V zemi původu jiné problémy neměla. V České republice má pouze dceru, jinak v Evropské unii nikoho nemá. V Rusku neměla žádné potíže se státními orgány ani se nesetkala s problémy kvůli rase, národnosti, pohlaví ani náboženskému přesvědčení. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti, jen odpověděla, že se tam nevrátí, nemá se kam vrátit.

11. Soud dále zjistil, že žalobkyně se vyjádřila ke svým osobním a rodinným poměrům v rámci řízení o vyhoštění (rozhodnutí ze dne 17. 4. 2018). Žalobkyně uvedla, že v Rusku žije její matka a bratr, s nimiž sdílí společnou domácnost. V Rusku pracovala jako úřednice ve finanční společnosti, ale o práci přišla. Rozhodla se proto navštívit dceru v České republice. Žalobkyně při pobytu v České republice bydlela se svou dcerou na vysokoškolské koleji. Před odletem do země původu ji na letišti odcizili kabelku s penězi a kreditními kartami. Nejdříve myslela, že jí byl odcizen také cestovní pas, ale našla jej u sebe v kapse. Bude-li jí uloženo správní vyhoštění, bude jej respektovat a dobrovolně vycestuje.
12. Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení situace v zemi původu žalovaný shromáždil jako podklad informaci Mezinárodní organizace pro migraci z roku 2017 – Ruská federace, Údaje o zemi, informaci polského Úřadu pro záležitosti cizinců z června 2014 – Zpráva ze zjišťovací mise do Ruské federace z období od 4. až 18. 5. 2014, Výroční zprávu Human Rights Watch za rok 2018 – Rusko, informaci Evropského azylového podpůrného úřadu (EASO) z března 2017 – Ruská federace, Státní aktéři ochrany, a výroční zprávu Freedom House, Svoboda ve světě 2018 – Rusko.
13. Žalobkyně se seznámila s obsahem uvedených podkladů, nechtěla se k nim vyjádřit ani navrhnout jejich doplnění.
14. Dalšími podklady pro vydání rozhodnutí bylo mimo jiné rozhodnutí o zajištění žalobkyně v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 28. 5. 2018, rozhodnutí o vyhoštění žalobkyně ze dne 17. 4. 2018, závazné stanovisko ministerstva vnitra k možnosti vycestování žalobkyně z téhož dne, protokol o vyjádření účastníka správního řízení rovněž ze dne 17. 4. 2018, podání označené jako podnět k propuštění žadatelky ze zařízení pro zajištění cizinců ze dne 21. 8. 2018, čestné prohlášení dcery žalobkyně ze dne 26. 6. 2018 o tom, že je s žalobkyní v kontaktu a že jí může poskytnout dočasné ubytování na vysokoškolské koleji, výpis z portálu Univerzity Palackého ze dne 25. 6. 2018, z něž plyne, že žalobkyně je vedena jako spolubydlící své dcery na vysokoškolské koleji.
15. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do

20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že Česká republika obsah této směrnice netransponovala do svého vnitrostátního právního řádu, ač tak měla nejpozději do 20. 7. 2015 učinit, má ustanovení předmětného článku přímé účinky a užije se na tento případ, protože řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno po tomto datu (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

16. Obecná tvrzení žalobkyně, že v řízení byla porušena vyjmenovaná ustanovení správního řádu, doprovázená parafrází textu těchto ustanovení, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury jím je konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči nim dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spisu, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ tvrzené nezákonnosti (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58). Na tomto právním názoru setrval rozšířený senát NSS i v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 – 78, v němž s odkazem na svůj předchozí, výše citovaný rozsudek potvrdil, že náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jemu domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Závěry uvedené ve zmíněných rozsudcích byly potvrzeny usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, čj. 10 Azs 65/2017 – 72.
17. Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobkyně nedostála, neboť jde pouze o citace ustanovení právního předpisu, která měla být porušena, aniž by žalobkyně uvedla konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž svá tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Není na soudu, aby nahrazoval procesní aktivitu žalobkyně a dohledával ve správním spisu konkrétní nezákonnosti (viz rozsudek NSS čj. 4 As 3/2008 – 78, bod 31). Za řádně formulované žalobní body lze považovat jen ty námitky žalobkyně obsažené pod bodem III. žaloby, které byly v následující pasáži žaloby (bod IV.) rozvedeny tak, aby splňovaly výše nastíněné vlastnosti.

18. Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

Podle § 14a zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
19. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že dle žalovaného nenaplnuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Má totiž za to, že nuceným návratem do země původu by byla vystavena ponižujícímu a nelidskému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, neboť se tam nemá kam vrátit, nemá žádný majetek a skončila by jako bezdomovec. Tím měl žalovaný také postupovat v rozporu s § 2 a § 3 správního řádu. Soud názor žalobkyně nesdílí. Předesílá, že doplňkovou ochranu lze žadateli přiznat jen za podmínky, že existuje skutečné nebezpečí vážné újmy. Spojení „skutečné nebezpečí“ souvisí s otázkou pravděpodobnosti, že se obava z vážné újmy naplní, a s požadovaným důkazním standardem. Podstatu testu reálného nebezpečí vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006 – 82: *„Reálným nebezpečím (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho... Ani test „reálného nebezpečí“ ale nedosahuje intenzity trestního standardu „nade vši pochybnost“, ani důkazního standardu užívaného v zemích common law v civilních věcech („vyšší pravděpodobnost že ano, než že ne“ [balance of probabilities]).“*
20. Žalobkyně podstatnou část žaloby věnuje teoretickému výkladu pojmu nelidský či ponižující trest. K tomu soud v první řadě uvádí, že žalobkyně v průběhu řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vůbec netvrdila, že by jí hrozil jakýkoliv formálně uložený trest. Její výklad rozhodnutí ESLP ve věci Costello-Roberts a Tyrer tedy zjevně nemíří na situaci, které by mohla být vystavena, neboť v těchto rozhodnutích ESLP definoval pojem nelidský a ponižující trest. Žádný z žalobkyní citovaných rozsudků neodpovídá skutkovými okolnostmi projednávané věci, v níž žalobkyně spojuje s nelidským či ponižujícím zacházením (tedy porušením čl. 3 Úmluvy) samotnou skutečnost, že by se mohla v zemi původu ocitnout bez jakéhokoliv ubytování (tedy bez domova). Pojem

nelidské či ponižující zacházení je třeba vykládat ve smyslu čl. 3 Úmluvy, jenž obsahuje právě ujednání o zákazu nelidského a ponižujícího zacházení. Podle ESLP, jenž je povolán k interpretaci a aplikaci této úmluvy, se nelidským zacházením rozumí buď přímo ublížení na zdraví, nebo intenzivní fyzické či psychické utrpení (viz rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2010 ve věci Gäfgen proti Spolkové republice Německo, stížnost č. 22978/05, bod 89). Ponižujícím zacházením ve smyslu čl. 3 Úmluvy je zacházení, které vyvolává u oběti pocity strachu, úzkosti a méněcennosti, které jsou schopny ji ponížít a pokořit a případně překonat její fyzický nebo duševní odpor. Ponižujícím zacházením je i jednání, které přimělo oběť chovat se proti své vůli nebo svědomí. Není přitom určující, zda jednání bylo úmyslné a směřovalo k pokoření jedince (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 11. 6. 2006 ve věci Jalloh proti Spolkové republice Německo, stížnost č. 54810/00, bod 68). Bezdomovectví (tedy absenci přístupu k bydlení alespoň ve formě přístřeší) samo o sobě, bez přistoupení dalších skutečností, nelze považovat za nelidské či ponižující zacházení.

21. Žalobkyně uvedla v řízení dva důvody, kvůli nimž žádá o mezinárodní ochranu, a to rodinné potíže, kvůli nimž se nemá v zemi původu kam vrátit, a skutečnost, že se jí země původu zřekla (v rozsahu tohoto druhého důvodu neuplatnila žalobkyně v žalobě žádný žalobní bod). V průběhu řízení blíže nepopsala povahu rodinných potíží, třebaže žalovaný vedl pohovor i tímto směrem. Odpověď žalobkyně při pohovoru byla vyhýbavá, v rámci poskytnutí údajů pouze tvrdila, že rodina ji vyhodila ze společné domácnosti a vyměnila zámky. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně při výslechu v řízení o vyhoštění, který byl proveden dne 17. 4. 2018, žádné rodinné potíže nezmínila. Naopak tvrdila, že v návratu do země původu jí nic nebrání, může se vrátit do bytu ve vlastnictví své matky, kde dříve žila. Žádné existenční starosti nezmínila, a to přestože uvedla, že přišla o práci. V návaznosti na to se rozhodla navštívit dceru, která studuje v České republice a kterou finančně podporuje. Teprve při podání vysvětlení v řízení o zajištění dne 19. 5. 2018 žalobkyně vypověděla, že v návaznosti na uložené správní vyhoštění vycestovala do země původu, myslela si, že bude bydlet v bytě u své matky. Zámek u bytu byl však vyměněný, do bytu ji nikdo nepustil, vyhodili ji. Obrátila se na policii, ale nikdo na to nereagoval. Rodina jí vyhrožuje kvůli majetku.
22. I kdyby soud vzal výše uvedená tvrzení za prokázaná, neodůvodňovala by udělení doplňkové ochrany. V důsledku těchto okolností by totiž žalobkyně nebyla vystavena hrozbě skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Ke skutečnosti, že by se žalobkyně nemohla kvůli rodinným neshodám vrátit do společné domácnosti k její matce, soud uvádí, že by to pro žalobkyni jistě představovalo tíživou životní situaci, nikoliv však situaci, jež by naplňovala podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobkyně prokázala, že je schopna si práci zajistit peněžní prostředky na uspokojování svých životních potřeb, neboť před odjezdem pracovala jako úřednice u nejmenované finanční společnosti, dokonce mohla ze svého výdělku podporovat dceru studující v České republice a mohla si dovolit cestovat. O místo sice přišla, ale z obsahu správního spisu ani vyjádření žalobkyně neplyne, že by jí něco bránilo v tom, aby si našla nové zaměstnání odpovídající její kvalifikaci. Žalobkyně by v této souvislosti mohla využít pomoci při hledání zaměstnání od úřadů práce, které se nacházejí ve všech oblastech po celé Ruské federaci, či od soukromých zaměstnavatelských agentur, jež poskytují tyto služby za úplatu. Žalobkyně má také možnost využít pomoci v nezaměstnanosti spočívající v nabídce možných zaměstnání ze strany úřadu práce a v příspěvcích v nezaměstnanosti [viz zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (dále jen „IOM“) o Ruské federaci z roku 2017, část III. Trh práce a zaměstnání]. Tvrzení žalobkyně, že v případě nuceného návratu

do země původu se z ní stane bezdomovec, má soud proto za značně přehnané, tedy nepravděpodobné. Žalobkyně se může v zemi původu jako navrátilce obrátit na místní odbor Ministerstva práce a sociální ochrany obyvatelstva, kde dostane podrobné informace o tom, jak má postupovat v rámci systému sociálního zabezpečení. Další informace ohledně konkrétních služeb v rámci projektu ZIRF-Counselling poskytuje také IOM Moskva. Přitom od oprávněné osoby není vyžadována žádná finanční participace. Přestože navrátilci nejsou považováni za zvláštní nebo zranitelné osoby, ze systému sociálního zabezpečení mohou čerpat stejné výhody jako kterýkoli občan Ruské federace (srov. část V. Sociální zabezpečení zprávy IOM).

23. Z výše uvedeného plyne, že žalobkyně sice může být vystavena po svém návratu těžké sociální situaci, pokud se skutečně nepohodla se svou rodinou a nemá se kam vrátit. Tato situace je však řešitelná výše naznačeným způsobem (pakliže by si žalobkyně nedokázala opatřit ubytování a zdroj příjmů k úhradě nezbytných životních nákladů zcela vlastními silami), přičemž není přiměřeně pravděpodobné, že by se z žalobkyně stal bezdomovec. Soud neuvěřil žalobkyni, že by v zemi původu postrádala jakékoliv zázemí, neboť tam pobývala více než 40 let, v České republice se zdržuje teprve krátce. Nejbližší členy rodiny nelze považovat za jediné existující zázemí jedince, to tvoří i vzdálenější příbuzní, přátelé a známí. I kdyby se žalobkyně skutečně stala bezdomovcem, přestože by využila všech dostupných státem organizovaných podpůrných opatření v oblasti sociálního zabezpečení a zaměstnanosti, neuvedla v této souvislosti žádné specifické okolnosti, pro něž by bylo možné bezdomovectví v jejím případě považovat za nelidské či ponižující zacházení. Za této situace proto soud nemůže přisvědčit tvrzení žalobkyně, že jí v případě návratu do země původu skutečně hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Argumentace žalovaného na stranách 5 a násl. napadeného rozhodnutí je vedena v obdobném duchu. Při posouzení případu žalobkyně žalovaný vycházel jak z jejích tvrzení, tak z aktuálních zpráv o zemi původu a dospěl ke správnému závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Nelze mít proto za to, že porušil citované ustanovení zákona o azylu nebo § 2 či § 3 správního řádu. Žalobní bod je nedůvodný.
24. Závěrem soud poukazuje na to, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu v situaci, kdy jí bylo uloženo správní vyhoštění, vycestovala do země původu, ve lhůtě pro vycestování vstoupila zpět na území členských států Evropské unie (do České republiky) a dne 19. 5. 2018, tedy den poté, co se stalo vykonatelným rozhodnutí o správním vyhoštění, se dopustila krádeže v obchodě a v návaznosti na to byla zajištěna. Žádost byla podána v zařízení pro zajištění cizinců, přičemž žalobkyně v ní jako jeden z důvodů žádosti, jehož posouzení ze strany žalovaného ovšem v žalobě žádným žalobním bodem nenapadla, uvedla, že se jí země původu zřekla. Stalo se tak tím, že když jí byl dne 19. 3. 2018 odcizen v Praze na letišti cestovní doklad, odmítl jí konzulát země původu vydat náhradní doklad, dokud neuhradí poplatek a nepřivede tři svědky krádeže dokladu. Z obsahu správního spisu plyne, že právě uvedené tvrzení žalobkyně je nevěrohodné, neboť žalobkyně při svém výslechu v řízení o správním vyhoštění dne 17. 4. 2018 uvedla, že jí byla ukradena na letišti kabelka, ovšem cestovní doklad nikoliv, neboť jej měla v kapse, jak posléze zjistila. Žalobkyně tehdy neuvedla, že by se obracela na konzulát země původu. V souvislosti se zajištěním dne 19. 5. 2018 byl žalobkyni odebrán cestovní doklad země původu vystavený dne 19. 6. 2014 (viz seznam dočasně odebraných dokladů, věcí a finančních prostředků cizince ze dne 19. 5. 2018). Nejedná se o nový cestovní doklad, nýbrž o doklad, na který pobývala v České republice již v březnu 2018. Skutečnost, že jej žalobkyně předložila dne

19. 5. 2018, dokládá, že jí nemohl být odcizen dne 19. 3. 2018, což činí zcela nevěrohodným výpověď žalobkyně ohledně druhého důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany (odmítnutí pomoci konzulátem). Ze všech výše uvedených skutečností plyne jediný přesvědčivý závěr, a sice že skutečným důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha žalobkyně zlegalizovat si pobyt na území České republiky a vyhnout se nucené realizaci již uloženého vyhoštění.

25. Pokud jde o skutečnost, že dcera žalobkyně pobývá v České republice, soud k tomu uvádí, že nejde o důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyni. Dcera žalobkyně je oprávněna pobývat na území České republiky toliko dočasně kvůli studiu, není zde integrována. Je na dceři žalobkyně, aby se rozhodla, zda bude nadále pokračovat ve studiu v České republice, nebo upřednostní soužití s matkou, to ovšem mimo území členských států Evropské unie.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

26. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. února 2019

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. Š.

soudce